

ЗАТВЕРДЖЕНО
Міністр
освіти і науки України

ПОГОДЖЕНО
Голова Національного агентства
із забезпечення якості вищої освіти

_____

«_____» _____ 2019 р.

_____

«_____» _____ 2019 р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Третій (доктор філософії) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 21 Ветеринарна медицина
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 211 Ветеринарна медицина
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2019**

I. Преамбула

Стандарт вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня освіти, ступеня вищої освіти – доктор філософії, галузі знань – 21 «Ветеринарна медицина», спеціальності – 211 «Ветеринарна медицина».

Стандарт розроблено науково-методичною підкомісією зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» науково-методичної комісії № 11 з аграрних наук та ветеринарії, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 375 від 06 квітня 2016 р.

Розробники стандарту:

Цвіліховський Микола Іванович, доктор біологічних наук, професор, академік НААН України, декан факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Костюк Володимир Кіндратович, доктор ветеринарних наук, професор кафедри анатомії, гістології і патоморфології ім. акад. В. Г. Касьяненка Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Івасенко Борис Петрович, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри акушерства і біотехнології репродукції тварин Білоцерківського національного аграрного університету.

Ревунець Анатолій Степанович, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри акушерства і хірургії, декан факультету ветеринарної медицини Житомирського національного агроєкологічного університету.

Нечипоренко Олександр Леонідович, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри терапії, фармакології, клінічної діагностики та хімії, декан факультету ветеринарної медицини Сумського національного аграрного університету.

Стронський Юрій Степанович, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри нормальної та патологічної морфології і судової ветеринарії, декан факультету ветеринарної медицини Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького.

Яценко Іван Володимирович, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветеринарної медицини Харківської державної зооветеринарної академії.

Рубленко Михайло Васильович, доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН України, завідувач кафедри хірургії та хвороб дрібних домашніх тварин Білоцерківського національного аграрного університету.

Дудус Тетяна Василівна, методист вищої категорії, кандидат педагогічних наук, завідувач кабінету науково-методичного супроводу ветеринарної освіти та технології виробництва і переробки продукції тваринництва Науково-методичного центру «Агроосвіта».

Стандарт розглянуто і схвалено на засіданні Науково-методичної комісії 11 з аграрних наук та ветеринарії.

Протокол від _____ 2018 р. № _____.

Стандарт погоджено з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти

від _____ 2018 р. № _____.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	21 Ветеринарна медицина
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Обмеження щодо форм навчання	відсутні
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з ветеринарної медицини за спеціалізацією (за наявності) Примітка: назва спеціалізації визначається вищим навчальним закладом і ґрунтується на предметній області
Професійна кваліфікація	У разі опанування освітньої програми за спеціалізацією можливе одночасне здобуття відповідної професійної кваліфікації восьмого рівня НРК України за окремою процедурою. Порядок присвоєння професійної кваліфікації визначається органом який затвердив відповідний професійний стандарт.
Кваліфікація дипломі	в Ступінь вищої освіти – доктор філософії Спеціальність – 211 Ветеринарна медицина Спеціалізація (за наявності) Освітня програма (зазначити назву за наявності)
Опис предметної області	Науково-дослідницька, освітня та фахова діяльність у галузі ветеринарної медицини за спеціальністю «Ветеринарна медицина».
Об'єкт вивчення	Методологія науково-дослідної роботи; вітчизняна та світова література з досліджуваної тематики; встановлення закономірностей та обґрунтування особливостей будови і розвитку організму тварин за норми та патології; діагностика і профілактика хвороб та лікування тварин; взаємозв'язок між природними та антропогенними об'єктами і процесами у тваринництві та ветеринарній медицині; освітня та громадська діяльність; розроблення науково-методичних вказівок та науково-практичних рекомендацій з підвищення ефективності різних напрямів спеціальності «Ветеринарна медицина».

Цілі навчання	Формування професійних, науково-дослідницьких та освітнянських компетентностей, необхідних для інноваційної професійної, науково-дослідницької і освітнянської діяльності та впровадження сучасних технологій у ветеринарній медицині.
Теоретичний зміст предметної області	Поглиблене комплексне вивчення фундаментальних та прикладних наук спеціальності «Ветеринарна медицина» за обраною спеціалізацією.
Методи, методики та технології	Оволодіння методологією наукових досліджень та технологією експерименту, адекватними для вирішення поставлених наукових завдань за спеціальністю «Ветеринарна медицина».
Інструменти та обладнання	Інструменти, обладнання устаткування та інші сучасні пристрої і прилади, необхідні для клінічного і лабораторного дослідження стану здоров'я тварин, різних біологічних субстратів тощо за спеціальністю «Ветеринарна медицина» відповідно до обраної спеціалізації.
Академічні права випускників	Успішний захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії дає право претендувати на вступ до докторантури.
Працевлаштування випускників	Управлінська, адміністративна, наукова і викладацька діяльність в галузі ветеринарної медицини. Посади згідно «Класифікатора професій ДК 003:2010»: викладач вищих навчальних закладів (2310.2), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), науковий співробітник-консультант (2223.1), молодший науковий співробітник (2223.1). науковий співробітник (2223.1).
Подальше навчання	Навчання впродовж життя як в Україні, так і за кордоном для підвищення кваліфікації та вдосконалення управлінсько-адміністративної, наукової, дослідницької, педагогічної чи іншої діяльності, отримання грантів, стипендій тощо. Здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальністю «Ветеринарна медицина».

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти - доктор філософії

Обсяг освітньої програми доктора філософії становить 40 кредитів ЄКТС. Мінімум 35 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю «Ветеринарна медицина».

IV Перелік компетентностей випускника

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність володіти методологією наукових досліджень у галузі ветеринарної медицини, виявляти і розв'язувати наукові задачі та практичні проблеми з використанням та глибоким переосмисленням наявних і створенням нових цілісних знань, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї щодо освітньої діяльності, а також здійснювати діагностику, лікування та профілактику патологій заразної і незаразної етіології відповідно до спеціалізації.
<i>Загальні компетентності</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, самовдосконалюватись та формувати системний науковий світогляд. 2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень у вирішенні освітнянських, наукових та практичних завдань. 3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності. 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та дотриманням параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки. 5. Здатність до генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих рішень для досягнення поставлених цілей. 6. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності. 7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань. 8. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети. 9. Здатність здійснювати виробничу діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань. 10. Здатність дотримуватися норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності. 11. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння, демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.
<i>Спеціальні</i>	1. Здатність визначати комплекс необхідних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик дослідження

<p>(фахові) компетентності</p>	<p>стану здоров'я різних видів і класів тварин за норми та патології у віковому і порівняльному аспектах, різних біологічних субстратів тощо з отриманням достовірних результатів відповідно до обраної спеціалізації та поставленої мети.</p> <p>2. Здатність розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення певних досліджень стану здоров'я тварин, різних біологічних субстратів тощо відповідно до обраної спеціалізації з дотриманням правил техніки безпеки.</p> <p>3. Здатність встановлювати причинно-наслідкові механізми змін гомеостазу організму, диференціювати етіологічні фактори, встановлювати їх взаємовплив на патогенез захворювань тварин та прогнозувати можливі зміни гомеостазу в організмі.</p> <p>4. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики за спеціальністю «Ветеринарна медицина».</p> <p>5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень, порівнювати їх з результатами інших вітчизняних і зарубіжних науковців з обраної спеціалізації спеціальності «Ветеринарна медицина», робити обґрунтовані та достовірні висновки, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.</p> <p>6. Здатність знаходити шляхи можливого використання отриманих результатів для подальшого розвитку науки, підвищення якості навчального процесу та/або економічної ефективності виробництва.</p> <p>7. Здатність розуміти комплексні проблеми в галузі ветеринарії, робити наукові узагальнення стосовно актуальних питань стану ветеринарного благополуччя на сучасному етапі розвитку агропромислового комплексу з позиції збереження навколишнього середовища та дотримання галузевих вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.</p> <p>8. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах обраної спеціалізації, застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо.</p> <p>9. Здатність володіти професійною іноземною мовою, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію іноземною мовою на загальні та фахові теми.</p> <p>10. Здатність вести наукові дискусії, виявляти і вирішувати наукові задачі та проблеми у межах обраної спеціалізації з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.</p> <p>11. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів за обраною спеціалізацією.</p>
------------------------------------	--

	<p>12. Здатність впроваджувати у виробництво науково-обґрунтовані результати дисертаційних досліджень за спеціальністю «Ветеринарна медицина».</p> <p>13. Здатність формувати структуру наукової роботи, у т.ч. дисертаційної, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення.</p> <p>14. Здатність висвітлювати результати наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях з ветеринарної медицини.</p> <p>15. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.</p>
--	--

V Нормативний зміст підготовки докторів філософії, сформульований у термінах результатів навчання

Здобувач ступеня доктора філософії повинен:

1. Вільно володіти державною та достатньо для професійного представлення результатів наукових досліджень іноземною мовами.
2. Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями і вміннями, необхідними для виконання науково-дослідницької та/або професійної діяльності за спеціальністю «Ветеринарна медицина».
3. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених з ветеринарної медицини за обраною спеціалізацією.
4. Розуміти мету власного наукового дослідження.
5. Володіти методами статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій.
6. Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання.
7. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з ветеринарної медицини у виробництво, навчальний процес та науку.
8. Розуміти особливості структури монографії, наукової статті, науково-методичних вказівок та науково-практичних рекомендацій, тез доповідей тощо.
9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.
10. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей щодо ветеринарної медицини.
11. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження з ветеринарної медицини, які приводять до отримання нових знань.
12. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної

проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень з ветеринарної медицини.

13. Аналізувати сучасні наукові праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання з ветеринарної медицини, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно досліджуваної проблеми, встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами

14. Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення.

15. Мати досвід спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю загалом, а також у сфері наукової та/або професійної діяльності за спеціальністю «Ветеринарна медицина».

16. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

17. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, мати досвід практичного використання іноземної мови у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.

18. Мати досвід роботи в команді, навички міжособистісної взаємодії.

19. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології під час спілкування, обміну інформацією, збору, аналізу, оброблення, інтерпретації різних джерел з ветеринарної медицини.

20. Здійснювати організацію практичних і лабораторних досліджень з ветеринарної медицини відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.

21. Оформити результати досліджень у вигляді дисертаційної роботи та здійснити її прилюдний захист.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина». Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є результатом самостійної наукової роботи аспіранта, яка має статус інтелектуального продукту на правах рукопису і пропонує розв'язання актуального наукового завдання у галузі Ветеринарної медицини. Обсяг та структура дисертаційної роботи, процедура перевірки на наявність плагіату, надання відгуків опонентів та прилюдного захисту визначаються чинними вимогами Міністерство освіти і науки України (вимогами чинного законодавства).
Вимоги до	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно

публічного захисту	на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з чинними вимогами.
--------------------	--

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною спеціалізацією (освітньою програмою);
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про спеціалізації (освітні програми), ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим закладом освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2015 р. - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Закон України «Про освіту» № 2145-VV VIII від 05.09.2017 р. - http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172145.html.

3. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

4. Наказ МОН України від 13 жовтня 2017 №1378 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з питань прийому на навчання до закладів вищої освіти».

5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 - <http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 - <http://www.dk003.com>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>.

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 № 266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

ІХ Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить компетентності, що визначають специфіку підготовки докторів філософії зі спеціальності 211 – «Ветеринарна медицина» та програмні результати навчання, які виражають що саме доктор філософії повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньо-наукової програми. Вони узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Таблиця 1 показує, до якої групи дескрипторів НРК належать програмні результати навчання, пов'язані з відповідними компетентностями. В таблиці 2 показана відповідність програмних результатів навчання та компетентностей.

Вищий заклад освіти самостійно визначає перелік дисциплін, семінарів та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей. Нормативний зміст підготовки визначається дисциплінами, що забезпечують досягнення програмних результатів навчання. При описі окремих дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності потрібно визначити мету їх вивчення (компетентності, на формування яких направлена дана дисципліна) та конкретні заплановані результати навчання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Наведений в Стандарті перелік компетентностей і програмних результатів навчання не є вичерпним. Вищі заклади освіти під час формування профілю освітніх програм вказують додаткові компетентності і програмні результати навчання, які відповідають варіативній складовій спеціалізації.

За наявності відповідного обґрунтування вищий заклад освіти може запропонувати в освітньо-науковій програмі професійні кваліфікації та умови її присвоєння.

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетенції				
1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, самовдосконалюватись та формувати системний науковий світогляд.	+	+		
2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень у вирішенні освітніх, наукових та практичних завдань.	+		+	
3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.	+	+		
4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та дотриманням параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки.	+			+
5. Здатність до генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих рішень для досягнення поставлених цілей.	+	+		
6. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності.		+	+	
7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.		+		
8. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.			+	+
9. Здатність здійснювати виробничу діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.			+	
10. Здатність дотримуватися норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності.			+	
11. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння,	+	+		+

демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.				
Спеціальні (фахові) компетенції				
1. Здатність визначати комплекс необхідних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик дослідження стану здоров'я різних видів і класів тварин за норми та патології у віковому і порівняльному аспектах, різних біологічних субстратів тощо з отриманням достовірних результатів відповідно до обраної спеціалізації та поставленої мети.	+	+		
2. Здатність розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення певних досліджень стану здоров'я тварин, різних біологічних субстратів тощо відповідно до обраної спеціалізації з дотриманням правил техніки безпеки.	+	+		
3. Здатність встановлювати причинно-наслідкові механізми змін гомеостазу організму, диференціювати етіологічні фактори, встановлювати їх взаємовплив на патогенез захворювань тварин та прогнозувати можливі зміни гомеостазу в організмі.	+	+		
4. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики за спеціальністю «Ветеринарна медицина».		+	+	
5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень, порівнювати їх з результатами інших вітчизняних і зарубіжних науковців з обраної спеціалізації спеціальності «Ветеринарна медицина», робити обґрунтовані та достовірні висновки, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.			+	+
6. Здатність знаходити шляхи можливого використання отриманих результатів для подальшого розвитку науки, підвищення якості навчального процесу та/або економічної ефективності виробництва.				+
7. Здатність розуміти комплексні проблеми в галузі ветеринарії, робити наукові узагальнення стосовно актуальних питань стану ветеринарного благополуччя на сучасному етапі розвитку агропромислового комплексу з позиції збереження навколишнього середовища та дотримання галузевих вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.	+	+		
8. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах		+	+	

обраної спеціалізації, застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо.				
9. Здатність володіти професійною іноземною мовою, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію іноземною мовою на загальні та фахові теми.		+		
10. Здатність вести наукові дискусії, виявляти і вирішувати наукові задачі та проблеми у межах обраної спеціалізації з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.		+	+	+
11. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів за обраною спеціалізацією.	+	+		+
12. Здатність впроваджувати у виробництво науково-обґрунтовані результати дисертаційних досліджень за спеціальністю «Ветеринарна медицина».			+	+
13. Здатність формувати структуру наукової роботи, у т.ч. дисертаційної, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення.				+
14. Здатність висвітлювати результати наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях з ветеринарної медицини.	+		+	+
15. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.			+	+

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																										
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1. Вільно володіти державною та достатньо для професійного представлення результатів наукових досліджень іноземною мовами.	Здатність володіти методологією наукових досліджень у галузі ветеринарної медицини, виявляти і розв'язувати наукові задачі та практичні проблеми з використанням та глибоким переосмисленням наявних і створенням нових цілісних знань, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї щодо освітньої діяльності, також здійснювати діагностику, лікування та	+	+																									
2. Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями і уміннями, необхідними для виконання науково-дослідницької та/або професійної діяльності за спеціальністю «Ветеринарна медицина».				+	+										+													
3. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених з ветеринарної медицини за обраною спеціалізацією.						+					+									+					+			
4. Розуміти мету власного наукового дослідження.			+		+																							
5. Володіти методами статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій.							+				+				+				+									
6. Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання.			+												+								+					
7. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з ветеринарної медицини у виробництво, навчальний процес та науку.						+		+																				
8. Розуміти особливості структури монографії, наукової статті, науково-методичних вказівок та науково-практичних рекомендацій, тез доповідей тощо.				+							+		+															+
9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.			+														+					+						
10. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей щодо ветеринарної медицини.									+													+						

Корисні посилання

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3) - <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/metodichni-rekomendacziyi.html>.

2. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_

3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.

4. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.

5. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://ihed.org.ua/images/>

6. 2015 р. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система - Довідник користувача (переклад українською мовою) <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/natsionalna-komanda-ekspertiv-here/materiali-here.html>

7. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

8. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.

9. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

10. TUNING – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

11. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. - <http://www.qaa.ac.uk/assuring-standards-and-quality/the-quality-code/subject-benchmark-statements>

Проект Стандарту обговорено і рекомендовано на засіданні науково-методичної підкомісії 211 Ветеринарна медицина Науково-методичної комісії 11 з аграрних наук та ветеринарії Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України ..... 2018 р.

Голова підкомісії, професор

Цвіліховський М.І.

Секретар підкомісії, доцент

Івасенко Б.П.